

dan kan het ziekenfonds bevoegd worden verklaard, in plaats van geneeskundige behandeling ten hoogste de helft van het ziekgeld aan de leden uit te keeren. Hoe de ziekenfondsen zonder hulp van de artsen zullen kunnen bepalen, of en hoeveel extra-ziekgeld voor de leden noodig is, heeft de ontwerper niet verklaard. De vermoedelijk geheel willekeurige gelduitdeeling zal door de weerspannige artsen moeten worden vergoed.

Hoe eenvoudig zou het niet zijn geweest, te bepalen, dat de ziekenfondsen *moeten* zorgen voor uitkeering van ziekgeld bij onvermogen tot arbeiden, en, *naar keuze*, voor de behandeling der zieken kunnen trachten overeenkomsten te sluiten met de artsen ter plaatse, of, als dit niet gelukt, — waarvan aan de artsen toch geen grief kan worden gemaakt, — de verzekerden vrij te kunnen stellen van dat deel der contributie, wat voor de geneeskundige behandeling is bestemd. Dan kunnen de artsen zelf de geneeskundige verzorging der minvermogenden regelen. Hun moet het toch vrij staan, te bepalen, welke tegemoetkoming zij dezen willen schenken en onder welke voorwaarden, en de staat heeft geenszins het recht, een groot deel der bevolking te onttrekken aan de praktijk der geneeskundigen, en aan een aantal lichamen bevoegdheid te verleen, om de behandeling dier personen slechts aan bepaalde geneeskundigen op te dragen.

Bij de neiging onzer wettenmakers om exemplaren „made in Germany” tot model te nemen, mogen wij ernstig toezien, dat het nieuwe Deutsche gedrocht geen eieren uitbroedt in den Haag.

Merkwaardig zijn enkele zinsneden uit de toelichting, welke het ontwerp, vergezeld waarin wordt gezegd, dat voor een goede uitwerking der geneeskundige werkzaamheid een persoonlijk vertrouwen van den patiënt in den arts noodig is; dat het beroep van den arts in ruime mate vrijheid van beweging vereischt; dat deze vrijheid zoowel als de mogelijkheid om een behoorlijk levensonderhoud te vinden wordt belemmerd, als groote deelen der bevolking aan de vrije mededinging worden onttrokken; dat de vrije artsenkeus vaak doeltreffend is gebleken; dat zonder wederzijdschen goeden wil geen stelsel goed kan werken. Ieder woord een aanklacht tegen den ontwerper, die immers blijkt, beter te weten dan te willen.

PINKHOF.

---

## BRIEFWISSELING.

---

### PRO ITALIA MEDICAL.

Op verzoek van het comité vermelden wij gaarne, dat voor de nagelaten betrekkingen der omgekomen Italiaansche vakgenooten tot heden geldelijke bijdragen zijn ontvangen van de heeren: CH. H. ALI COHEN, Utrecht; J. M. BAART DE LA FAILLE, Utrecht; D. S. BESSELINK, Lichtenvoorde; V. BALEN BLANKEN, Spanbroek; H. BRONGERSMA, Amsterdam; C. W. BOLLAAN, Utrecht; J. BOREL, Leiden; J. H. BOEKELMAN, Zeist; J. G. BENJAMINS, Dordrecht; J. BAART DE LA FAILLE, Leeuwarden; F. BASENAU, Amsterdam; J. BINNENDIJK, den Haag; S. BIEGEL, Gorinchem; J. J. B. VAN BERLEKOM, Middelburg; J. BARDET, Doetichem; B. J. CATO, Nieuw St. Joostland; A. R. COHEN, Amsterdam; H. TEN CATE HOEDEMAEKER, Deventer; S. DIAMANT, Hoek v. Holland; C. DEKKER, Bodegraven;

dr. DEELEN, Tilburg; dr. DUTILH, Rotterdam; A. EKKER, Hilversum; dr. ENDTZ, Schiedam; N. P. ELZEVIER DOM, Schiedam; E. FABER, Deventer; C. FLOHIL, Numansdorp; G. F. W. GEILL, Krabbendijke; J. C. GAERTHÉ, Zwolle; W. V. D. HEUVEL BEERD, Geldermalsen; V. D. HEUVEL, Oisterwijk; I. J. HALBERTSMA, Rotterdam; W. G. HULK, Haarlem; J. C. HELDER, 't Zandt; J. F. PH. HERS, Oud Beierland; J. W. M. INDEMANS, Maastricht; JACOBSON, Wiesbaden; M. JUDA SR., Amsterdam; KRUL, Haarlem; J. W. R. KOCH, den Haag; P. C. KORTEWEG, Woimerveer; B. KRUL, den Haag; C. F. KOCH, Groningen; A. A. KORTEWEG, den Haag; N. A. KORTLANDT, Zeist; O. LANZ, Amsterdam; J. J. LEDEL, Helmond; V. MEETRE-REN, Rotterdam; C. G. VAN MANSVELT, den Haag; A. MIJNLIEFF, Tiel; N. W. MAAS, Hengelo; C. METZLAR, Apeldoorn; G. TER MEULEN, Amsterdam; P. W. MARI, Moordrecht; M. A. MENDES DE LEON, Amsterdam; J. NORD, Assen; J. H. A. NIERMEIER, Amsterdam; M. NIEMEYER, Hilversum; G. C. NIJHOFF, Groningen; H. M. MILO, den Haag; D. P. VAN NOUHUYS, Harlingen; N. N., Utrecht; L. N. N., den Haag; N. N., Amsterdam; N. N., Rotterdam; dr. ? Parkstraat, den Haag; Y. A. VAN POPTA, Utrecht; ADA POTTER, Amsterdam; C. A. PEKELHARING, Utrecht; PRINS DE BAAT, Sliedrecht; A. H. PRINS, Beilen; M. POLAK, Rotterdam; J. K. PAMEYER, Tiel; P. E. PEL, Amsterdam; A. P. VAN ROOYEN, Zaandam; S. P. RIETEMA, Uithuizermeeden; P. RIBBIUS, Arnhem; G. H. ROESSINGH, den Haag; J. DE SNOO, Brielle; P. DE VRIES, Sneek; A. SMIT, Enschedé; M. M. G. STIBBE, den Haag; G. V. SCHOUWEN, Heerenveen; P. STEEN, Opheusden; SCHELTEMA, Delft; A. W. TRESLING, Winschoten; G. J. TELJER, den Haag; P. H. TER MATEN, Amsterdam; V. D. VEEN, Tubbergen; M. DE VLIJGER, Almelo; C. J. VAILLANT, Schiedam; W. T. M. WEEBERS, Leiden; H. J. V. D. WEY, Doorn; J. DE WIT, Hem (N. H.); A. V. D. WILLIGH, Velp; VAN IJZENDIJK, Zwolle; ZAAVER, Leiden.

Voor verdere toezendingen aan het adres van dr. MENDES DE LEON, Sarphati-straat 1 H Amsterdam, blijft het comité zich met warmte aanbevelen.

20 April 1909.

Redactie.

## BERICHTEN.

### BUITENLAND

**BERLIJN.** — **Vrouwelijke hulp in laboratoria.** Een onderzoek door een vereeniging tot behartiging der economische belangen van de vrouw ingesteld, heeft tot nitkomst gehad, dat in 161 geneeskundige laboratoria dames bezig zijn voor het werk, dat niet zoozeer wetenschappelijke kennis als technische oefening vereischt, zooals het vervaardigen van coupes. Als broodwinning kan dit werk echter niet worden aanbevolen, het wordt niet ruim beloond, doordat de „werkgever” zelf niet overmatig wordt betaald. Toch is er meer aanbod dan vraag (*Allg. med. Centralz.*).

— **Bevolkingsstatistiek.** In de 328 Duitse steden met meer dan 15000 inwoners woonden in 1906 20884458 menschen; in 1896 waren er 265 zulke steden met 14464100 inwoners. Het geboortecijfer in deze steden bedroeg in 1896 34.4, doch in 1906 31 per 1000 inwoners. Het sterftecijfer daalde eveneens van 20 tot 17.5 per 1000 inwoners. De sterfte van kinderen beneden het jaar daalde van 7.1 tot 5.8 per 1000 inwoners. Belangrijke vermindering van de sterfte aan bepaalde ziekten vond plaats bij tuberculose (2.34 p. 1000